

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 11Co/75/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5112240632
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 10. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eva Malíková
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2013:5112240632.1

Rozhodnutie

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v právnej veci navrhovateľa: Slovenský ochranný zväz autorský pre práva k hudobným dielam, so sídlom Rastislavova 3, Bratislava, IČO: 00 178 454, proti odporcovi: 3C s. r. o., so sídlom Pri mlyne 797, Mojmírovce, IČO: 31 593 119, v konaní o zaplatenie 516,23 eur, o odvolaní odporcu proti rozsudku Okresného súdu Žilina č. k. 14C/364/2012-48 zo dňa 25. 01. 2013, takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu **zrušuje** a vec mu **vracia** na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom okresný súd odporcovi uložil povinnosť zaplatiť navrhovateľovi sumu 516,23 eur a nahradiť navrhovateľovi trovy konania titulom zaplateného súdneho poplatku vo výške 30,50 eur, a to v lehote do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

Prvostupňový súd dôvodil tým, že navrhovateľ sa žalobným návrhom zo dňa 07. 06. 2010 domáhal, aby okresný súd zrušil rozhodcovský rozsudok a rozhodol o námietke nedostatku právomoci rozhodcovského súdu a zaviazal odporcu na trovy konania spolu so sumou 516,23 eur ako trovy vzniknuté v rozhodcovskom konaní za námietku nedostatku právomoci rozhodcovského súdu, ktorú uplatnil. Tento poplatok mu bol vyrubený rozhodcom a následne po zaplatení bolo rozhodnuté o jeho námietke.

Ďalej prvostupňový súd konštatoval, že Okresný súd Žilina v konaní sp. zn. 18C/198/2010 vyhlásil dňa 22. 03. 2012 rozsudok, ktorým súd konanie o návrhu na rozhodnutie o námietke nedostatku právomoci rozhodcovského súdu z dôvodu neexistencie rozhodcovskej zmluvy zastavil a rozhodcovský rozsudok vydaný Stálym rozhodcovským súdom JSM zo dňa 07. 05. 2010 vo veci žalobcu: 3C s. r. o., proti žalovanému: Slovenský ochranný zväz autorský pre práva k hudobným dielam, o vydanie bezdôvodného obohatenia získaného z neplatného právneho dôvodu a právneho dôvodu, ktorý odpadol, zrušil v celom rozsahu s tým, že po právoplatnosti rozhodnutia bude vec prejednaná v občianskom súdnom konaní. Zároveň odporca bol zaviazaný na náhradu trov konania navrhovateľovi.

Z predložených listín mal okresný súd zistené, že navrhovateľ dňa 19. 04. 2010 vzniesol námietku nedostatku právomoci rozhodcovského súdu vo veci konať pre neexistenciu rozhodcovskej zmluvy medzi spoločnosťami 3C s. r. o. a Slovenský ochranný zväz autorský pre práva k hudobným dielam (ďalej len „SOZA“). Uznesením zo dňa 01. 05. 2010 Stály rozhodcovský súd JSM uložil SOZA zaplatiť poplatok za konanie o námietke nedostatku právomoci rozhodcovského súdu vo výške 516,23 eur. Okresný súd mal preukázané vystavenie faktúry na sumu 516,23 eur ako súdny poplatok za konanie o námietke nedostatku právomoci. Je nepochybné, že rozhodca rozhodoval o vznesenej námietke, za čo mu patril poplatok, ktorý riadne vyrubil a ktorý navrhovateľ aj zaplatil. V dôsledku toho navrhovateľovi vznikli náklady spojené s uplatnením jeho práv v rámci rozhodcovského konania.

Keďže bol rozhodcovský rozsudok právoplatne zrušený v celom rozsahu, a teda navrhovateľ bol v rozhodcovskom konaní úspešný v celom rozsahu, je odporca povinný mu nahradiť trovy konania, ktoré navrhovateľovi vznikli v rámci rozhodcovského konania. Okresný súd aplikoval § 142 ods. 1 O. s. p.

V občianskom súdnom konaní bol tiež navrhovateľ úspešný, preto okresný súd zaviazal odporcu na náhradu trov konania vo výške 30,50 eur titulom zaplateného súdneho poplatku.

Proti tomuto rozsudku podal v zákonnej lehote odvolanie odporca, v ktorom uviedol, že okresný súd nesprávne vec právne posúdil, keď bez právneho dôvodu a v rozpore so znením Zákona o rozhodcovskom konaní analogicky na priznanie navrhovateľom uplatneného nároku použil ustanovenie Občianskeho súdneho poriadku o trovách konania, napriek tomu, že v zmysle § 51 ods. 3 Zákona o rozhodcovskom konaní sa ustanovenia všeobecného predpisu o konaní použijú vtedy, ak Zákon o rozhodcovskom konaní neupravuje osobitnú úpravu. Poukázal na § 43 ods. 1 Zákona o rozhodcovskom konaní, ak súd zruší rozhodcovský rozsudok z dôvodov podľa § 40 písm. a) a c), pokračuje v konaní vo veci v rozsahu uvedenom v žalobe alebo v rozsahu uvedenom vo vzájomnej žalobe.

Odporca vo svojom odvolaní tiež uviedol, že navrhovateľ (v rozhodcovskom konaní odporca) mal možnosť nezaplatiť predmetný poplatok a po prípadnom rozsudku ho napadnúť, a pokiaľ vychádzal z neplatnosti rozhodcovskej zmluvy, mohol predísť vzniku takýchto trov, keďže by následné rozhodnutie bolo zrušené a uznesenie o námietke vydané rozhodcovským súdom by stratilo účinky. Preto podľa názoru odporcu nešlo o účelne vynaložené trovy konania. Postup prvostupňového súdu a odvolacieho súdu bol v rozpore s ústavným princípom právnej istoty, keď okresný súd napadnutý rozhodcovský rozsudok posúdil ako tuzemský, a to bez akékoľvek dokazovania alebo odôvodnenia.

K odvolaniu sa písomne vyjadril navrhovateľ, ktorý uviedol, že sa plne stotožňuje s právnym posúdením veci prvostupňovým súdom. Pokiaľ ide o argumentáciu odporcu, že zaplatenie poplatku za konanie o námietke nedostatku právomoci rozhodcovského súdu nebolo v zmysle rokovacieho poriadku Stáleho rozhodcovského súdu podmienkou konania, a teda nejde o účelne vynaložené náklady, podotkol, že v zmysle toho istého rokovacieho poriadku by v prípade omeškania s úhradou tohto poplatku musel znášať úroky z omeškania vo výške 0,5 % z poplatku za každý deň omeškania.

Krajský súd, ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 O. s. p.), preskúmal napadnutý rozsudok na základe podaného odvolania v rozsahu danom ust. § 212 ods. 1 O. s. p. a bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 214 ods. 2 O. s. p.) postupom v zmysle ust. § 156 ods. 3 O. s. p. napadnutý rozsudok okresného súdu zrušil v zmysle ust. § 221 ods. 1 písm. f) a h) O. s. p. a podľa § 221 ods. 2 O. s. p. vrátil vec súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

Krajský súd poukazuje na skutočnosť, že okresný súd uviedol viacero východísk a konštatovaní, ktoré vo všeobecnej rovine sú vecne správne, ale tieto náležitosti na konkrétnosti súdnej veci neaplikoval, resp. z odôvodnenia napadnutého rozsudku táto aplikácia nie je dostatočne zrejماً. Súd má tým na mysli predovšetkým tú časť odôvodnenia rozhodnutia, ktorá sa týka citácie právnych predpisov, ktoré aplikoval na daný prejednávany prípad a z ktorých vyvodzoval právne závery. V tejto súvislosti poukazuje krajský súd na skutočnosť, že z odôvodnenia daného rozhodnutia nie je dostatočne zrejماً, ako aplikoval citované ustanovenie § 142 ods. 1 O. s. p., podľa ktorého „účastníkovi, ktorý mal vo veci plný úspech, súd prizná náhradu trov potrebných na účelne uplatňovanie alebo bránenie práva proti účastníkovi, ktorý vo veci úspech nemal“. Nie je dostatočne zrejماً v kontexte citovanej použitej právnej normy, čo tvorí právny základ, podľa ktorého priznal navrhovateľovi žalovaný nárok. Z napadnutého odôvodnenia rozsudku teda nevyplýva, o ktorý hmotnoprávny dôvod pre priznanie nároku navrhovateľa v danom prípade ide, nakoľko v merite veci súd rozhoduje len o nárokoch vyplývajúcich z hmotného práva. Pokiaľ však súd mal na mysli procesnoprávne nároky, na základe ktorých priznal nárok navrhovateľa, pôsobí postup okresného súdu, ktorý o tomto nároku rozhodol vylúčením na samostatné konanie a vyústil do rozhodnutia vo veci samej, zmätočne, čím sa stáva rozhodnutie nepreskúmateľným.

Pri preskúmaní odvolacích dôvodov odporcu odvolací súd z úradnej povinnosti skúmal procesný postup prvostupňového súdu pri rozhodovaní o nároku navrhovateľa a zistil, že postup prvostupňového

súdu vykazuje vadu zmätočnosti. Tento vadný postup spočíva v tom, že ak prvostupňový súd vylúčil na samostatné konanie nárok navrhovateľa, ktorý sa týkal trov súvisiacich s rozhodcovským konaním z titulu zaplataenia poplatku za námietku, pričom o tomto nároku rozhodol rozsudkom.

Ústavný súd SR vyslovil, že súčasťou obsahu základného práva na spravodlivé konanie podľa čl. 46 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky, súvisiace s predmetom súdnej ochrany, to znamená s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu a že takéto odôvodnenie musí obsahovať aj rozsudok odvolacieho súdu (uznesenie z 3. 7. 2003 sp. zn. IV. ÚS 115/03). Všeobecný súd však nemusí dať odpovede na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny stav (uznesenie z 23. 6. 2004 sp. zn. III. ÚS 209/04).

Odôvodnenie písomného vyhotovenia rozhodnutia súdu musí obsahovať výklad opodstatnenosti, pravdivosti, zákonnosti a spravodlivosti výroku rozhodnutia. Sudca sa v odôvodnení svojho rozhodnutia musí vysporiadať so všetkými rozhodujúcimi skutočnosťami a jeho myšlienkový postup musí byť v odôvodnení dostatočne vysvetlený, nielen poukazom na všetky skutočnosti zistené vykonaným dokazovaním, ale tiež s poukazom na právne závery, ktoré prijal. Zákonom požadované riadne a presvedčivé odôvodnenie písomnej formy rozhodnutia súdu je nielen formálnou požiadavkou, ktorou sa má zamedziť vydaniu obsahovo nezdôvodnených, nepresvedčivých rozhodnutí, ale má byť v prvom rade prameňom poznania súdu tak v otázke zisťovania skutkového stavu, ako aj v právnom posúdení veci. Inak povedané, účelom odôvodnenia rozhodnutia je predovšetkým preukázať jeho správnosť a odôvodnenie súčasne musí byť i prostriedkom kontroly správnosti postupu pri vydávaní rozhodnutí súdu, t. j. musí byť preskúmateľné. Porušením uvedeného práva účastníka na jednej strane a povinnosti súdu na strane druhej sa účastníkovi konania, okrem upretia práva dozvedieť sa o príčinách rozhodnutia práve zvoleným spôsobom, odníma možnosť náležite skutkovo aj právne argumentovať proti rozhodnutiu súdu v rámci využitia prípadných riadnych alebo mimoriadnych opravných prostriedkov. Ak potom nedostatok riadneho odôvodnenia súdneho rozhodnutia je porušením práva na spravodlivé súdne konanie, tak takáto vada zakladá zároveň aj dôvodnosť podaného opravného prostriedku.

Pokiaľ okresný súd nedostatočne odôvodnil právne závery ohľadne citácie právneho predpisu, ktorý aplikoval na daný prejednáváný prípad a z ktorého vyvodzoval právne závery, z ktorých nie je dostatočne zrejmé, ako aplikoval na daný skutkový stav konkrétnu právnu normu, ako aj neodôvodnil hmotnoprávny základ nároku navrhovateľa, tak tieto pochybenia sa nevyhnutne premietli i do roviny právneho hodnotenia a následne rozhodnutia okresného súdu a viedli krajský súd k záveru, že napadnuté rozhodnutie okresného súdu je predčasné. Krajský súd za tohto stavu akcentuje, že v danom prípade absenciu dostatočného odôvodnenia napadnutého rozhodnutia nemôže preklenúť krajský súd doplnením odôvodnenia napadnutého rozhodnutia v rámci konania o odvolaní odporcu.

Pri konštatovanom zistení nedostatočného odôvodnenia vyvedených záverov k aplikovaným ustanoveniam, ako aj k zmätočnému postupu súdu v časti, ktorou rozhodol o procesnoprávnom nároku formou rozsudku, potom odvolací súd konštatoval i nesúlad danej časti odôvodnenia napadnutého rozsudku okresného súdu v rámci § 157 ods. 2 O. s. p., čo naplnilo dôvod zrušenia rozsudku okresného súdu v rámci § 221 ods. 1 písm. f) O. s. p., t. j. z dôvodu odňatia možnosti odporcu konať pred súdom. Na túto zistenú vadu prvostupňového konania musí odvolací súd prihliadnuť, a to i ex offio, súčasne z vyššie uvedených dôvodov došlo i k naplneniu ust. § 221 ods. 1 písm. h) O. s. p. pre zrušenie napadnutého rozsudku okresného súdu a podľa § 221 ods. 2 O. s. p. pre vrátenie veci prvostupňovému súdu na ďalšie konanie.

V ďalšom konaní sa okresný súd bude dôsledne zaoberať aplikáciou použitých ustanovení na danú vec tak, aby bolo dostatočne zrejmé, akú právnu normu aplikoval na prejednáváný prípad, aby bolo dostatočne zrejmé, podľa ktorého hmotnoprávneho ustanovenia rozhodol o nároku navrhovateľa.

Predmetom nároku, o ktorom okresný súd rozhoduje, sú trovy konania, ktoré vznikli navrhovateľovi (ktorý v rozhodcovskom konaní vystupoval ako odporca) v rozhodcovskom konaní. Je nepochybné, že o tomto nároku musí okresný súd rozhodnúť, najprv však musí tento nárok právne kvalifikovať, a to či ide o hmotnoprávny nárok alebo o nárok procesný a subsumovať ho pod príslušnú právnu normu.

Ak okresný súd dospeje k záveru, že ide o nárok hmotnoprávny (ktorý však musí právne kvalifikovať), je prípustné, aby o ňom rozhodol procesnou formou rozsudku.

Ak by však súd posúdil tento nárok ako nárok procesný (v zmysle ust. § 142 O. s. p.), nie je prípustné, aby o ňom rozhodoval v osobitnom konaní (ktoré sa vedie na základe vylúčenia na samostatné konanie), rozsudkom. V takomto prípade okresný súd zväží, či je možné o takomto nároku rozhodnúť v konaní, ktoré sa vedie podľa § 43 ods. 1 zákona č. 244/2002 Z. z. po zrušení rozhodcovského rozsudku (stav tohto konania z napadnutého rozsudku nevyplýva). Pokiaľ aj súd vydal uznesenie o vylúčení veci na samostatné konanie, ide o rozhodnutie, ktorým sa upravuje vedenie konania a okresný súd ho môže zrušiť.

Zároveň rozhodne aj o trovách odvolacieho a prvostupňového konania.

Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Žiline pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu riadny opravný prostriedok nie je prípustný.